

Standardy Ochrony Małoletnich Fundacji Pomocy Ubogim Św. Rity z Cascia zwane dalej Standardami zostały opracowane w związku z obowiązkami nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

Postanowienia ogólne (podstawowe definicje)

§1

Fundacja – Fundacja Pomocy Ubogim Św. Rity z Cascia,

Działacze – należy rozumieć wszystkich dorosłych członków władz Fundacji, pracowników Fundacji bez względu na formę prawną zatrudnienia, wolontariuszy w tym inne osoby dorosłe mające kontakt z małoletnimi poprzez zaangażowanie w działalność Fundacji,

Krzywdzenie małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie,

Małoletni – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia,

Opiekun małoletniego – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy,

Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez Zarząd Fundacji do sprawowania nadzoru nad realizacją niniejszych Standardów.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a działaczami

§2

Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za opracowanie i przyjęcie Standardów.

Zarząd zapoznaje działaczy ze Standardami.

§3

Zarząd przed dopuszczeniem działacza do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich sprawdza działacza w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, zwanym dalej Rejestrem. Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18 roku życia.

Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do działalności określonej w zdaniu 1.

W celu monitorowania bezpieczeństwa w Fundacji, poza wykonaniem obowiązku określonego w ustępie 1, Zarząd dokonuje każdego roku sprawdzenia figurowania działaczy dopuszczonych do działalności z małoletnimi, o której mowa w ustępie 1 w Rejestrze.

W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec działacza postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu Zarząd niezwłocznie odsuwa takiego działacza od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.

§4

Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez działaczy w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Działacze traktują małoletnich z szacunkiem.

Działacze zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.

W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi każdy działacz zobowiązany jest do natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu i zachowań niedozwolonych.

Decyzje dotyczące konkretnego małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.

Działacze monitorują sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy działaczami a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.

Działacz, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wycucie.

§5

Działacze w kontakcie z małoletnimi:

- 1) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem,
- 2) wysłuchują małoletnich i starają się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
- 3) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają,
- 4) nie krzyczą, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie),
- 5) nie zachowują się w obecności małoletnich w sposób niestosowny, w tym nie używają wulgarnych słów, gestów i żartów, nie czynią obraźliwych uwag.

Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie. Każde, przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.

Nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.

Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

Działacz, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

Niedopuszczalne jest spanie działacza w jednym łóżku z małoletnim podczas wycieczek, obozów, wyjazdów itp.

W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny działacza z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:

1) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/ jego opiekun wyrazi zgodę,

2) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, zawody sportowe itp.),

3) sytuacje zagrożenia, wypadku, w których pomoc dorosłego jest niezbędna np. przeniesienie małoletniego, opatrzenie rany, unieruchomienie złamania kończyny.

§6

Działacze nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi bez wiedzy ich opiekunów.

Jeśli działacz musi spotkać się z małoletnim poza czasem standardowo poświęcanym na działalność prowadzoną przez Fundację to na spotkanie takie opiekun małoletniego musi wyrazić zgodę.

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

§7

Działacze zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

W przypadku powzięcia przez działacza podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, to ma on obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Zarząd.

Interwencja podejmowana jest przez Zarząd. Zarząd może wyznaczyć konkretną osobę do podejmowania tego rodzaju interwencji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, mail, telefon) zostaną podane do wiadomości działaczy.

Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do podejmowania interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Zarząd.

Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony członka Zarządu, wówczas osoba taka jest całkowicie wyłączana z procedury podejmowania interwencji.

W miarę możliwości do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.

§8

Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

Działacze posiadający informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.

§9

W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez działacza, to działacz ten zostaje natychmiast odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.

Zarząd przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Zarząd stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

Zarząd organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

W przypadku gdy działacz dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Zarząd powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać działacza podejrzewanego o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.

§10

W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę nie będącą działaczem, Zarząd przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Zarząd stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

Zarząd organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. małoletni wielokrotnie jest nieadekwatnie ubrany do pogody, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego, należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – konieczności wszczęcia procedury Niebieskie Karty.

§11

W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

Wspólnie z opiekunem małoletniego krzywdzącego należy opracować plan, celem wyeliminowania zachowań niepożądanych.

Z opiekunem małoletniego poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.

W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzany o krzywdzenie innego małoletniego nie jest krzywdzony przez opiekuna lub inne osoby.

§12

W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.

W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Zarząd sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.

W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia Zarząd sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa powyżej.

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie działaczy do ich stosowania

§13

Zarząd Fundacji obowiązany jest co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

§14

Zarząd wyznacza osobę odpowiedzialną za przygotowanie działaczy do stosowania Standardów (zwana dalej Osobą Odpowiedzialną).

Osoba Odpowiedzialna monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.

Działacze mogą przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach do Osoby Odpowiedzialnej oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów.

Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów Osoba Odpowiedzialna przekazuje Zarządowi.

Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Zarząd Fundacji.

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

§15

Standardy są dokumentem ogólnodostępnym w szczególności dla działaczy, małoletnich i ich opiekunów.

Opiekunowie małoletnich zostają poinformowani o miejscu publikacji Standardów.

W oparciu o niniejsze Standardy Zarząd opracowuje skróconą wersję Standardów zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Małoletni zostają poinformowani o miejscu publikacji Standardów oraz jej skróconej wersji. Skrócona wersja Standardów stanowi Załącznik nr 2.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§16

Jeżeli Fundacja zapewnia małoletnim dostęp do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet to jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem i filtrujące treści.

W miarę możliwości działacze powinni informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

Zarząd Fundacji w miarę możliwości zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

Działacze powinni stanowić nadzór nad treściami do jakich dostęp mają małoletni oraz podejmować interwencję w przypadku dostępu do treści nieodpowiednich.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

§17

Pomimo zastosowania procedury interwencji z Rozdziału 3 Standardów działacze powinni po ujawnieniu krzywdy wspierać małoletniego oraz zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały.

Jeżeli jest to możliwe, po ujawnieniu krzywdy, Zarząd może utworzyć grupę wsparcia dla małoletniego.

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§18

Działacze uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.

Upublicznienie przez działacza wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna małoletniego. W tym celu Zarząd jest zobowiązany do stosowania wzorów oświadczeń wynikających z polityki prywatności i RODO.

Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Postanowienia końcowe

§19

Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

Jeżeli jest to możliwe Standardy zostają wywieszane w widocznym miejscu w Fundacji. Standardy zostają również zamieszczone na stronie internetowej Fundacji, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

Krystyna Lach
prezes